

Kreds af Folk rundt om i Landet, som vil dele denne Misforføielse; jeg antager overhovedet, at det er en meget vanskelig, ja uløselig Opgave, at skrive Love saaledes, at der aldrig skulde blive en Kreds af Misforføiede tilbage; men det forekommer mig, som jeg tidligere har tilladt mig at udtale, at den berettigede Grund, som der i den nuværende Ordning maatte kunne siges at være til Misforføielse, vilde blive fjernet ved et Lovforslag, som indeholdt de Paragrafer, hvorom der her er Tale. Jeg har gjort opmærksom paa, at Forsvarerne for Frihed paa dette Omraade afværlende stille sig paa et meget forskjelligt Standpunkt. Snart fremstiller man abstrakte theoretiske Frihedsgrundsetninger, af hvilke det formentlig skulde være en Følge, at ethvert Menneske skulde have Lov til at lade sig behandle af hvem det vilde, og at ethvert Menneske skulde have Lov til at bruge de Gæver og Kræfter, det mener at være i Besiddelse af, til Bedste for sine Medmennesker, saaledes som det tykkes der bedst. Disse abstrakte Frihedsbetragtninger tror jeg ere meget urigtige, og det er fremdeles min Overbevisning, at det i Virkeligheden heller ikke er paa dem den store Masse rundt om i Landet, der er sympathetisk stemt for en Forandring i Kvassalverlovgivningen, støtter sig. Derimod er der en anden Række Betragtninger, om hvilke jeg har den Tro, at den har spillet og spiller en væsentligere Rolle, og det er den, at det er Uret imod de Enkelte at ville forhindre Personer, som virkelig ere i Besiddelse af Gæver og Dygtighed, ligegyldig af hvilke Veie de ere komne til at faae dem, fra at anvende disse til Bedste for dem selv og deres Medmennesker, og de, der se Sagen fra dette Synspunkt, udtale: Vi begunstige paa ingen Maade Charlataner eller Markskrigere eller Alt, hvad der kan gaa ind under Begrebet „Sumbud“; nei, vi fordrer kun, at man i søge Erfaringsens Vidnesbyrd skal anerkjende Muligheden af, at Personer, der ikke have studeret Sægevidenskaben, dog kunne være i Besiddelse af en seregen Gave til, indenfor et vist Omraade, at virke helbredende til Gavn for deres Medmennesker, og vi finde derfor en Lovgivning, som forhindrer en saadan gavnlig Virksomhed, urimelig og fordrer den forandret. Det er denne Betragtning, tror jeg, som egentlig har vundet Sagen om Forandringer i Kvassalverlovgivningen de fleste Venner; men disse Venner af Frihed paa dette Omraade tror jeg maa søle sig tilfredsstillende ved et Forslag, som gjør det muligt for dem, der virkelig medbringe ikke blot en god Villie, men ogsaa nogen Dygtighed, at kunne komme til at øve denne deres Dygtighed til Bedste for deres Medmennesker. Ganske vist er Lovforslaget indrettet saaledes, at derigennem er stor Mængde af de ringeste og daarligst udstyrede Personer, som give sig af med Kvassalveri, vilde blive udelukkede, fordi de ikke vilde være i Stand til at tilfredsstille de Fordringer, der opstilles i Lovforslaget; de vilde ikke være i

Stand til at føre saadanne Protokoller, og de vilde overhovedet ikke kunne taale at underkastes den Kontrol, Lovforslaget fordrer; men de oprigtige Venner af en større Frihed paa dette Omraade, til hvem jeg har sigtet, kunne ikke for Alvor mene eller ønske, at det er denne Kreds af Kvassalvere, man skulde aabne Udgang til Frihed for; de vilde være forføiede med, at de enkelte virkelig dygtige Personer faae Frihed, og jeg tror, at disse vilde faae den efter Lovforslaget. Altsaa, som sagt, jeg turde ingenlunde garantere for, at hvis Lovforslaget vedtages, da alle de, der raabe paa Frihed paa dette Omraade, skulde blive tilfredse; men jeg kan ikke negte, at jeg har den Tro, at de, der fordrer Frihed, og som støtte denne deres Fordring paa saadanne Betragtninger, der bedst lade sig høre og forsvare, i det Væsentlige maatte blive tilfredsstillende ved Lovforslaget. Jeg tror, som sagt, altsaa, at det vil kunne lade sig gjøre, at forsøge en Ordning af Forholdene paa det Grundlag, der er givet i §§ 3—9. Jeg vilde imidlertid ansø det for at være urigtigt af mig, om jeg vilde forsøge paa mod en meget stærk Modstand fra den ene Afdeling af Rigsdagen at gennemføre en saadan Ordning; jeg kan derfor heller ikke udtale, at jeg holder saa stærkt paa disse Paragrafer, at Udstemningen af dem vilde berøve Lovforslaget i sin Helhed al Betydning for mig; jeg kan kun anbefale til det ærede Landsthings Velvillie at overveie, om disse Paragrafer rettest antages eller rettest udgaa, idet jeg slutter med at sige, hvad jeg før udtalte, at, hvilken Bestemmelse det ærede Landsting end i denne Henseende kommer til, er det Noget, jeg kan finde mig i med megen No.

Ordføreren: Jeg kan ikke tro Andet, end at det Spørgsmaal, her foreligger, i det Væsentlige maa siges at være udebatteret, for saa vidt det kan blive det ved en Forhandling i en stor Forsamling, og det er derfor kun en enkelt Uttring i den høitærede Ministers Bemærkninger, jeg vil tillade mig at besvare, idet han nemlig gjorde gjældende, at det syntes, at vi paa en ubillig Maade betegne Lovforslaget som kun værende i Stand til at afværge Skade bagefter, forhindre Gjentagelse i Modsetning til den nu bestaaende Kvassalverlovgivning. Jeg vil med Hensyn dertil blot sige, at det naturligvis ikke er Udvalgets Hensigt at bestride, at Straffebestemmelser have en afværgende Karakter, en afværgende Virkning, for saa vidt som Frygten for Straf kan bevæge Folk til at undlade Noget. Det kan naturligvis ikke falde os ind at bestride dette, thi hvis vi vilde gjøre det, vilde der jo heller ikke være nogen Mening i den bestaaende Kvassalverlovgivning, idet den jo heller ikke paa anden Maade kan virke afværgende end derved, at den fastsætter Straf for ulovlig Sægevirksomhed. Vor Mening var imidlertid kun den, at Lovforslagets Bestemmelser ere saaledes bestafne;